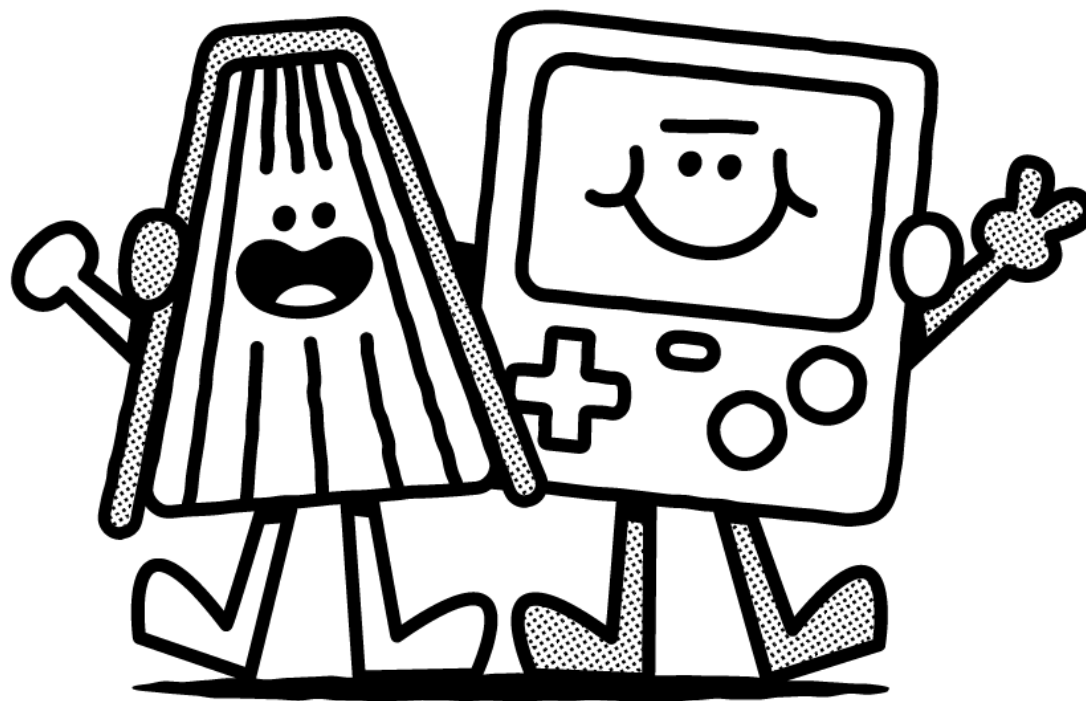

biblio[tech]

Nutricionistes literaris. Com fer una bona selecció de llibres?

© Fundació Jaume Bofill, 2023

Girona, 34 08010

Barcelona

fbofill@fbofill.cat

fundaciobofill.cat

Redacció de continguts / Tàndem

Revisió de continguts / Escuela21 i Tàndem LIJ Coop

Coordinació de continguts / Marta Alfonsea

Direcció de continguts / Héctor Gardó

Disseny gràfic / Sonia Fernández

Edició / Fundació Bofill

Creiem que el coneixement s'ha de compartir. Per això fem servir una llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0). Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear a partir del material per a qualsevol finalitat els continguts propis d'aquesta publicació, inclosa la comercial. Només us demanem que en reconegueu l'autoria de la creació original.

Informació bàsica de l'activitat

Títol	Nutricionistes literaris. Com fer una bona selecció de llibres?
Descripció de l'activitat	Descobrim els aspectes literaris que cal tenir en compte a l'hora de construir una selecció d'obres de qualitat i equilibrada per apropar la literatura als infants i joves.
Resposta informal a la pregunta "Què és el fa que aquesta activitat sigui èpica/memorable?"	El text, les il·lustracions, la mida, la forma, els personatges, el marc narratiu... Són molts els elements de les obres literàries que contribueixen a construir sentit. Sovint tendim a quedar-nos només amb l'argument i la temàtica de l'obra (el <i>què</i>), i ens oblidem del joc literari (el <i>com</i>). Després de fer aquesta activitat, ja mai més tornarem a veure un llibre de la mateixa manera!

Nutricionistes literaris. Com fer una bona selecció de llibres?

Grup d'edat	Activitat pensada especialment per a professorat d'escoles i instituts i educadors de l'àmbit no formal. També pot adaptar-se per dur-se a terme amb l'alumnat de diferents etapes educatives.
Temporalització	60 minuts
Organització de l'alumnat	Activitat recomanada per a grups de, com a màxim, 20 persones.
Desenvolupament de l'activitat	1. A la sala hi ha 25 llibres exposats de manera atractiva. 2. Els participants formen grups de 3 o 4 persones (hi ha 5 grups aproximadament). 3. Cada grup rep una llista de la compra que té 3 aspectes literaris diferents. L'objectiu de cada grup és trobar i agafar 3 llibres, un per a cada aspecte literari. 4. Un cop tots els grups han trobat els llibres corresponents, es posen en comú algunes de les tries fetes. Si hi ha temps, el dinamitzador explica com un llibre està compost per diferents aspectes literaris, però sempre n'hi ha alguns que destaquen més que d'altres. Pot posar com a exemple un llibre concret.
Objectius de l'activitat (entre 3 i 5).	1. Prendre consciència de la importància de la selecció de llibres que posem a l'abast dels infants i joves. 2. Conèixer alguns dels principals aspectes literaris que podem observar en una obra. 3. Ser capaç d'analitzar mínimament els aspectes literaris principals d'un llibre en concret.

Materials que es necessiten per a desenvolupar-la (llistat).	• 25 llibres que responguin a diferents aspectes literaris. La selecció dependrà dels coneixements previs dels participants. • Guia d'ingredients literaris (una per participant). Aquesta guia ha de resumir, de manera breu, els principals aspectes literaris que podem identificar en una obra. • Llistes de la compra (una per grup). Ha de contenir 3 aspectes literaris diferents.
Organització de l'espai de la biblioteca (si és rellevant).	Cal que l'espai sigui prou ampli i diàfan com per moure's amb comoditat. Els 25 llibres escollits han d'estar disposats de manera atractiva.
Recursos: links, referències, exemples	Els aspectes literaris i els llibres escollits dependran del nivell de coneixement de l'àmbit literari dels participants en l'activitat. Algunes obres de referència que poden ajudar-nos a l'hora de concretar la selecció d'aspectes i obres que utilitzarem per a l'activitat són: • Chambers, Aidan. <i>Dime. Los niños, la lectura y la conversación</i>. Fondo de Cultura Económica. Mitjançant l'explicació del que hauríem de tenir en compte a l'hora de conduir una conversa literària, Chambers apunta diferents aspectes literaris en què ens podem fixar. • Colomer, Teresa (dir.) (2022). <i>Siete llaves para valorar las historias infantiles</i>. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Un llibre que explica amb detall com podem valorar els llibres per a infants. Imprescindible. El trobareu gratuïtament penjat a la xarxa. • Colomer, Teresa; Manresa, Mireia; Ramada Prieto, Lucas; Reyes López, Lara. (2018). <i>Narrativas literarias en educación infantil y primaria</i>. Síntesis. Especialment els capítols 2 ("La literatura como objeto material") i 4 ("La literatura como producto artístico"). • Colomer, Teresa. (1995). <i>La formación del lector literari a través de la literatura infantil i juvenil</i>. [Tesi de doctorat, Universitat Autònoma de Barcelona]. Tesis Doctorals en Xarxa. Disponible AQUÍ. Correro Iglesias, Cristina. (2018). <i>Els llibres infantils al segle XXI</i>. [Tesi de doctorat, Universitat Autònoma de Barcelona]. Tesis Doctorals en Xarxa. Disponible AQUÍ.

	Aquestes dues tesis doctorals analitzen amb deteniment un corpus determinat, de manera que ens proporcionen una valuosa pauta per valorar els llibres per a infants. • Correro, Cristina; Portell, Joan (2023). <i>Lectures que fan lectors. L'educació literària d'infants i joves</i>. Eumo. Aquest llibre recull, de manera sintètica, alguns aspectes literaris que podem tenir en compte a l'hora de valorar els llibres per a infants i joves. Resulta especialment interessant el focus que posa en la narrativa. • Curs online obert: <i>Triar llibres per a infants i joves</i>. Elaborat pel grup de recerca Gretel (UAB) en col·laboració amb l'Institut Obert de Catalunya. Podeu consultar-lo a AQUÍ.
Suggeriments/observacions	Aquesta activitat és una adaptació d'una proposta dissenyada per Natàlia Martínez i Marc Alabart. Perquè sigui una activitat realment significativa cal adaptar-la al context en què s'ha de dur a terme.
Resposta a la pregunta: Quines són les majors dificultats en el desenvolupament d'aquesta activitat i com podem donar-les resposta? (breu, concís, màxim tres problemàtiques i tres propostes de solució. Màxim dues línies per idea).	• Podem trobar-nos amb el dubte de quines obres fer servir. Recomanem consultar seleccions de referència com ara <i>El Garbell</i>, de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, o les crítiques de la revista <i>Faristol</i>. • Podem trobar-nos amb manca de temps a l'hora d'explorar bé els llibres i identificar-ne els aspectes literaris. Recomanem o bé ampliar el temps de l'activitat, o bé utilitzar àlbums o llibres il·lustrats que permetin una lectura més àgil.
Resposta a la pregunta: Com s'atén a la diversitat i es fomenta la igualtat d'oportunitats en el context d'aquesta activitat? Resposta clara, concisa. Podem fer dues o tres idees clau en format llistat. Parlar d'allò que té valor.	• Hem d'escollir les obres que farem servir tenint en compte el nivell de coneixement dels participants. • Hem d'oferir als participants un material de referència (llista d'ingredients) que els ajudi a identificar els aspectes literaris en els llibres. • El fet de treballar en grup ha de permetre que les persones amb més capacitat de resoldre l'activitat ajudin les que tenen més dificultats.